

Eeuwbericht

Op 26 november 2011 werd tijdens de landelijke Sovon-dag het boek 'Eeuwbericht van de Club van Nederlandse Vogelkundigen' gepubliceerd. Van deze uitgave zijn slechts 250 genummerde exemplaren gedrukt. Hoewel het boek dus slechts in een beperkte oplage is verschenen, is de kwantiteit zeker niet vergelijkbaar met de kwaliteit. Het boek geeft een belangrijk deel van de geschiedenis van de ornithologie weer, vanaf het eind van de 19de eeuw tot het begin van de 21ste eeuw. Waar aanvankelijk de taxonomie en de fysiologie van de vogels belangrijke onderzoekszaken waren, kwamen daar in de loop der jaren de determinatie en de ecologie van de vogels bij.

Het zijn de mensen achter al deze onderzoeken die, met de waarde en normen van de tijd, het onderzoek uitvoerden. In het begin van de twintigste eeuw was het schieten van vogels voor de wetenschap en het menu nog een heel normaal gegeven. De Vogelwet van 1912 moest hier een eind aan maken. Dat deze wet ook het schieten voor de wetenschap verbood was de belangrijkste reden dat Baron Snouckaert van Schauburg uit de Nederlandse Ornithologische Vereniging (NOV) stapte en in 1911 de Club van Nederlandse Vogelkundigen oprichtte. Diverse leden waren en bleven echter ook lid van de NOV, hetgeen na het overlijden van Snouckaert (1936) leidde tot besprekingen om de twee organisaties weer bijeen te brengen. Dit lukte echter pas in 1956 door de inzet van prof. dr. K.H. Voous. Toen ontstond de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU). In die tijd kwamen er steeds

meer professionele ornithologen. De Club van Nederlandse Vogelkundigen werd een onderdeel van de NOU, maar tot op heden bleef zij binnen de NOU een duidelijk herkenbaar geheel. Eind van de jaren zeventig van de vorige eeuw wilden de leden

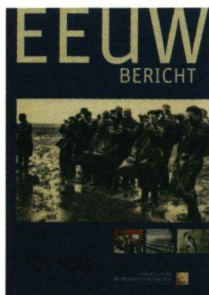
niet mee met de oprichters van de Dutch Birding Association. Daarmee verdween het laatste wetenschappelijke onderdeel, de determinatie van soorten en ondersoorten, uit de Club. Het hoofdstuk hierover heet: 'De Club als stiefmoeder van Dutch Birding'.

Naast de historische ontwikkeling staan er ook heel veel anekdotes in het boek. Met de 500 foto's en illustraties is het een kostelijk geheel geworden van bijna 400 pagina's. Doordat elk boek een eigen nummer heeft, zal dit boek ook een collectorsitem zijn. Dit prachtige boek is nog te bestellen zolang de voorraad strekt. U kunt dat doen door €57,50 over te maken naar rekeningnummer 125347, ten name van NOU te Ewijk, onder vermelding van uw naam en adres, alsmede de vermelding 'Jubileumuitgave'. Stuur daarnaast ook een e-mail aan Peter C. Meijer (meijerpc@quicknet.nl) met datum van uw afschrift. Het boek wordt u daarna zo spoedig toegestuurd door Sovon.

WW

Het Groot Grondgaaien Genootschap

Waar op de wereld men ook komt, overal loopt je vogelaars tegen het lijf op zoek naar de vogelsoorten die daar voorkomen? Een groep Noord-Hollanders had een heel bijzondere missie. Zij hadden zich tot doel gesteld alle grondgaaien van de wereld tenminste één keer levend te zien te krijgen. Om dat te realiseren gingen zij in de periode 2001-'09 driemaal op expeditie in Centraal-Azië in het spoor van ontdekkingsreizigers voor hen uit de negentiende eeuw. Zij tooiden zich met de naam Groot Grondgaaien Genootschap. Hun ervaringen resulteerden in een boek waarin in het kort iets over de deelnemers wordt verteld. Het is een mengeling van verhalen met onder andere hun belevenissen, terugkijken naar eerdere, door anderen uitgevoerde expedities en een kort overzicht met de ecologie van grondgaaien. Door de incidentele ontmoetingen met grondgaaien komen die maar weinig aan bod. Dit wordt goed gemaakt door de sfeervolle beschrijving van hun expedities door imponerende uitgestrekte woestijnen en steppes en de hardheid van het bestaan

daarin. De waarnemingen die gedaan zijn van de vele andere vogelsoorten, worden aangetipt. Daaronder ornithologische hoogtepunten zoals de Ibisssnavel, Relict-meeuw en Lessenaltiplevier. Deze uitgave laat de lezer meegeniet en wekt verlangens op om zelf op expeditie te gaan.

DAJ

Bakker, Th. (2010): Het Groot Grondgaaien Genootschap. Expedities in Centraal-Azië. Formaat 19,7 x 25 cm. Paperback. 131 bladzijden. Foto's in zwart-wit en kleur. ISBN 978-90-815-663-1-5. Heiloo. Het boek is te bestellen door een e-mail te sturen naar: twm.bakker@telfort.nl. Prijs: €19,50 (incl. porto).

Vleugels

Opnieuw heeft Achilles Cools, vooral bekend door zijn boeken over Kauwen, maar ook beeldend kunstenaar, een publicatie aan zijn oeuvre toegevoegd. Deze keer is het een verhalenbundel, waarmee hij de natuur portretteert. Dit gebeurt op een wijze waarin hij blijk geeft van zijn inlevingsvermogen, observaties vastlegt en daar nog allerlei wetenswaardigheden aan toevoegt. Zijn pennenvruchten handelen niet alleen over gevleugelde dieren, zoals de titel en de Bonte Vliegenvanger op de omslag suggereren. Weliswaar voeren vogels de boventoon, maar ook komen hier en daar enkele insecten, een zoogdier, mos of vogelaars in beeld. Het openingsverhaal handelt over de teloorgang van de 'lieremannen' een Belgische naam voor Korhoenders, een afname met dezelfde oorzaken als in Nederland. In het tweede deel van zijn boek schenkt hij uitgebreid aandacht aan een tocht door een reservaat in zijn directe woonomgeving. Het is een pleidooi om niet altijd ver van huis de

wereld in te trekken om de natuur te leren kennen. De kleurige illustraties-miniatuurschilderijtjes-, nogal eens op speelse wijze neergezet, getuigen van zijn vakmanschap en oog voor details.

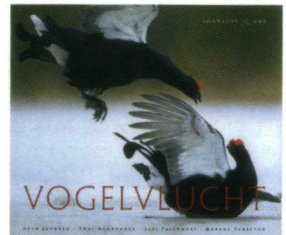
DAJ

Cools, Achilles (2010). Vleugels. 22 x15 cm. 208 bladzijden. Illustraties in kleur. Paperback. ISBN 978 90 450 01623 8. Uitgeverij Atlas. Amsterdam/Antwerpen. Prijs: €25,00.

Vogelvlucht

Onlangs is een volledig in kleur uitgevoerd fotoboek uitgegeven dat boordevol staat met vooral actiefoto's van bijna 170 soorten. De meeste opnamen zijn in Finland gemaakt. Deze uitgave laat zien wat de digitale fotografie aan mogelijkheden biedt. Terecht wordt opgemerkt dat de vogels op een nieuwe manier zijn gefotografeerd. Het is wat de Engelsen een 'Coffee Table'-boek noemen. Een boek dat je neer kunt leggen op een plek en waarvan je elke dag een bladzijde omslaat. Al bladerend kom je onder de indruk van wat het boek te bieden heeft. Na het genieten van de vechtende

Korhanen op de omslag is ook de rest van het boek een genot. Een willekeurige greep: twee opvliegende Kraanvogels in een lichte

sneeuwbuï, een bladvullende opname van een zwerm Kepen, idem een mannetje Bruine Kiekendief op jacht, vechtende Taigarietganzen en ga zo maar door. Op elke bladzijde is er een verrassing. De tekst bij de afbeeldingen is summier gehouden, zodat de blik op de foto gefocust wordt. Achterin wordt bij een contactafdruk van elke foto informatie verstrekt over de omstandigheden waaronder de opname tot stand is gekomen en/of iets over het gedrag van de vogels op de foto. De fotografen, allen Finnen, leggen eer in met hun werk.

DAJ

Juvonen, A., T. Muukkonen, J. Peltomäki & M. Varesvuo (2010). Vogelvlucht. 30,5 x 25,5 cm. Gebonden. ISBN 978 9 4 6054 065 3. Fontaine & Noë, 's-Graveland. Prijs: €24,95.

Voor vogels de wereld rond

Vogelaars hebben één ding gemeen: zij genieten er van vogels te zien of te horen. Toch is de populatie vogelaars heel divers. De één laat zich opjagen door het signaal van een pieper of smartphone en laat werk of gezin in de steek om een glimp van een gemelde verdwaalde Roodoogvireo op te kunnen vangen. Een reist planmatig naar alle uithoeken van de aarde om niet alleen de gewenste vogelsoorten te kunnen bewonderen, maar ook de des betreffende biotopen. Gerard Ouweeneel behoort tot die laatste categorie. Reeds als jongeman werd hij betoverd door de reisverhalen van mensen als Jan P.

Strijbos. Sindsdien zwerft ook Gerard Ouweeneel rusteloos over de continenten, van het ene biotoop naar het andere. Onvermoeibaar op zoek. Niet alleen naar nieuwe soorten maar ook om onderzoek te doen naar zijn favoriete soorten. Met name ganzen.

In zijn boek 'Voor vogels de wereld rond' heeft hij een schat aan ervaringen en belevenissen in fijne vogelgebieden vastgelegd. In het boek komen vertrouwde gebieden aan de orde, zoals

het Kralingse Bos, de Maasvlakte of De Slufter, maar ook veraf gelegen oorden, waarvan velen moet bekennen er nooit eerder van te hebben gehoord. Er is dan ook nauwelijks nog een uithoek op aarde te vinden waar Gerard Ouweeneel nog niet is geweest. De bestemmingen variëren van de gebieden in zijn jeugd rond de geboorteplaats Rotterdam tot aan de sub-Antarctische eilanden beneden Nieuw-Zeeland, Nieuw-Caledonië en de Beringstraat. Het boek gaat ook bepaald niet alleen over zijn lievelingssoorten zoals ganzen.

In 'Voor vogels de wereld rond' vertelt Gerard Ouweeneel over zijn ervaringen met vogels en mensen, impressies van landschappen en ook over belevenissen met collega-vogelaars tijdens vogelreizen over de hele wereld.

Elwin van der Kolk schilderde de cover voor het boek en er zijn foto's opgenomen van Corstiaan Beeke, Koos Dansen, Adriaan Dijkse, Marc Guyt, Gert Huijzers, Kees de Jager, Eric Menkveld, Aaron Russ, Trudie Vellekoop en van de auteur zelf.

Ouweeneel, G.L. (2011): Voor vogels de wereld rond. 13 x 21 cm. 288 bladzijden. Paperback. Met foto's in kleur. Uitgegeven in eigen beheer, Maasdam. Prijs: €17,50. De prijs bij verzending (inclusief portokosten): €19,80. Het boek is te bestellen door overmaking van €19,80 op bankrekeningnummer 35.43.05.301 ten name van G. Ouweeneel, Maasdam. Voor meer inlichtingen kunt u een e-mail sturen naar: glo@xs4all.nl.